

Аналітичний звіт за результатами опитування здобувачів ступеня PhD щодо якості освітньо-наукових програм (2026 рік)

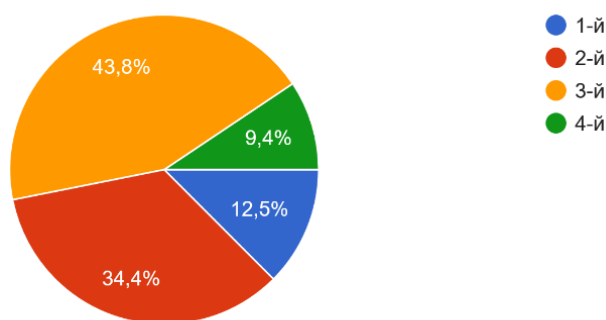
ВСТУП

Відповідно до стандартів ESG 2015 та рекомендацій НАЗЯВО проведене опитування демонструє перехід до моделі оцінки якісних показників, де зворотний зв'язок від стейкхолдерів є ключовим інструментом для «closing the quality loop» (завершення циклу якості) і трансформує суб'єктивні оцінки аспірантів у стратегічні вектори розвитку освітньо-наукових програм (ОНП).

Х-ка опитування:

- **Вибірка:** аспіранти 1-4 років навчання, що забезпечує репрезентативність даних на всіх етапах PhD-циклу (32 особи).
- **Період опитування:** 16.06 – 26.06.2026

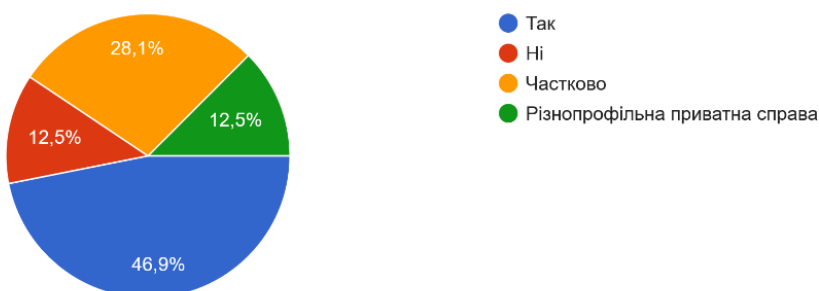
Рік навчання
32 відповіді



- **Спеціальності:** «Менеджмент», «Агрономія», «Садово-паркове господарство», «Ветеринарна медицина», «Екологія», «Економіка та міжнародні економічні відносини», «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

- **Професійна інтеграція:** більшість респондентів поєднує навчання з діяльністю за фахом або веде приватну справу.

Чи поєднуєте Ви навчання за ОНП у БНАУ із професійною діяльністю за обраним напрямом?
32 відповіді



Опитування проведено в 2 етапи, коли респонденти відповідали на запитання Відділу забезпечення якості освіти онлайн (гугл-форма), а впродовж сесійного періоду очно заповнювали картки аспірантів ОНП. Дослідження виявило чітку диференціацію запитів залежно від етапу навчання. Так, здобувачі 1-2 курсів фокусуються на інтеграції ШІ та міжнародній мобільності, тоді як аспіранти 3-4 курсів (особливо в аспекті завершення дисертації) демонструють критичну залежність від організаційної ефективності та публікаційного супроводу.

1 етап. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА КОМУНІКАЦІЙНА ЕФЕКТИВНІСТЬ (онлайн опитування здобувачів освіти третього рівня)

Результати опитування свідчать про високий рівень цифровізації управлінських процесів, де показники у первинних даних інтерпретуються як максимально можливий рівень задоволеності (5,0).

Оцінка якісних показників (за 5-б. шкалою) є достатньо високою:

- *Розклад занять:* 4,8 – стабільна гнучкість, що враховує зайнятість здобувачів.
- *Інформаційне забезпечення:* 4,7 – повнота висвітлення вимог ОНП.
- *Доступність електронних ресурсів:* 4,9 – свідчення успішної цифрової трансформації бібліотечних і навчальних систем.
- *Оперативність комунікації:* 5,0 – вірцевий показник взаємодії з Відділом аспірантури та науковими керівниками.

Таким чином, отримані відповіді вказують на максимальну задоволеність організацією освітнього процесу. Високо респонденти оцінюють процес впровадження електронного документообігу в питаннях навчання і комунікації з науковим керівником. Водночас, для оптимізації дослідницького часу і з огляду на складну безпекову ситуацію, здобувачі освіти рівня PhD іноді висловлюють потребу у подальшій децентралізації, пропонуючи «збільшити дистанційну складову».

Порівняльна оцінка параметрів освітньої складової подана у таблиці:

Показники оцінювання	Діапазон балів	Типові коментарі
Актуальність освітніх компонентів	4.0 – 5.0	Висока відповідність ОНП вимогам ринку праці
Відповідність трендам	4.0 – 5.0	Програми динамічно оновлюються
Практико зорієнтованість	3.5 – 5.0	Запит на прикладні кейси в «Агрономії» та «Менеджменті»
Індивідуальна траєкторія	3.2 – 5.0	Потреба у функціональній вибірковості

Показник індивідуальної траєкторії за ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» є найвищим (стабільні «5,0»), дещо нижчі оцінки його за ОНП «Агрономія» (3,2). Можливо, є потреба проведення додаткового аудиту навчальних планів у частині розширення реального вибору дисциплін (ВК), що відповідають вузькоспеціалізованим темам дисертацій.

- *Науково-дослідницьке середовище та матеріально-технічна база.*

У цілому показник є в межах достатнього рівня. Водночас результати опитування показують, що висока оцінка цифрових ресурсів супроводжується актуальним запитом на модернізацію фізичного середовища:

- ✓ *Лабораторна база:* в окремих випадках здобувачі (особливо 3-го року навчання) вказують на гостру потребу покращення умов для експериментів.
- ✓ *Побутовий комфорт:* у відкритих відповідях спостерігаємо запиту на оновлення матеріальної бази навчальних аудиторій.
- ✓ *Міжнародна співпраця:* оцінки в межах 3-4 балів можуть свідчити про недостатність реалізації спільних міжнародних проєктів.

- *Академічна доброчесність та інтеграція штучного інтелекту (ШІ).*

Аспект етичності наукових досліджень у 2026 році є одним із найсильніших. Рівень інформованості про доброчесність наближається до 100%.

Використання ШІ (динаміка та цілі):

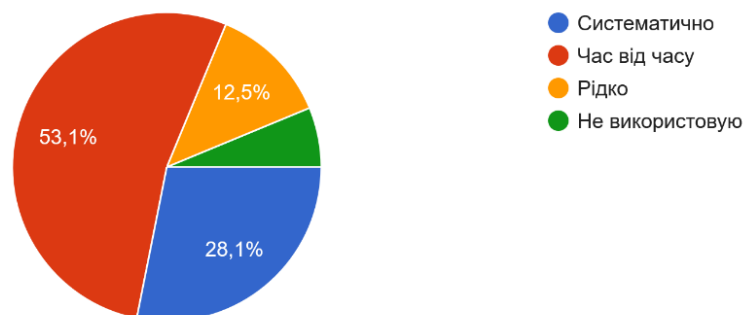
- періодичність: від «час від часу» до «систематично»;
- мета : переважно пошук інформації, переклад і редагування;
- стратегічний запит: здобувачі прагнуть переходу від ознайомчих вебінарів

до глибинної інтеграції: *«Практичне використання ШІ в процесі навчання для кожної дисципліни було б більш ефективним» (типовий коментар).*

Отже, у процесі організації навчання і дослідництва важливо змістити акцент на навчання аспірантів інструментам аналізу даних і моделювання, що є вимогою сучасного дослідницького простору.

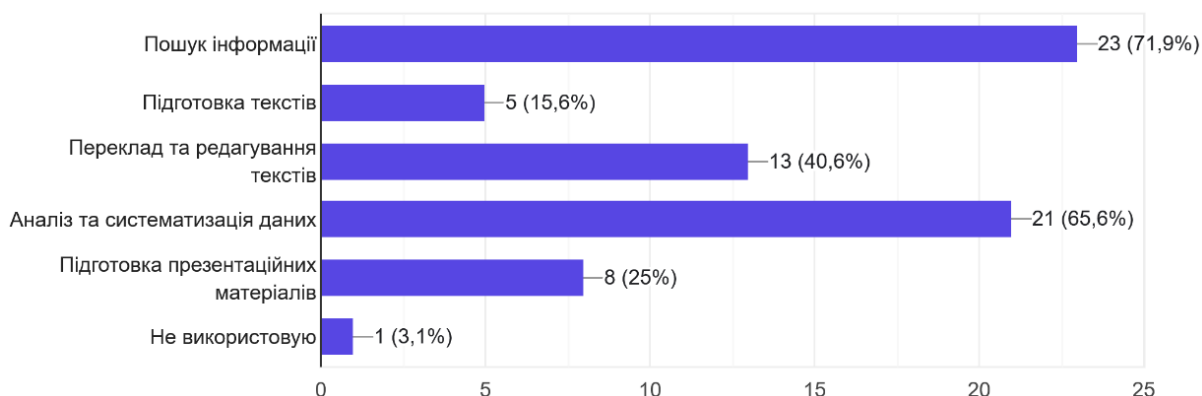
Чи використовуєте Ви інструменти штучного інтелекту у навчальній або науковій діяльності?

32 відповіді



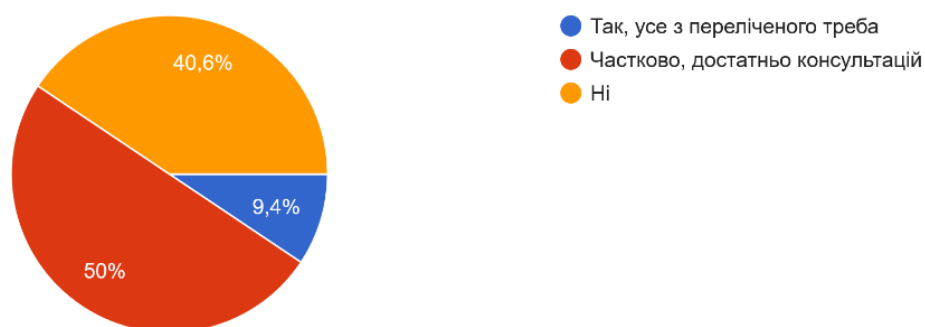
Для яких цілей Ви використовуєте ШІ? (можете зазначити декілька варіантів)

32 відповіді



Чи потребуєте Ви додаткового навчання щодо використання ШІ та цифрових дослідницьких інструментів/ норм академічного письма/ правил академічної доброчесності?

32 відповіді



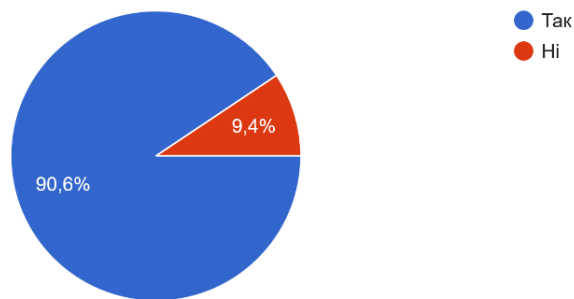
- *Професійний розвиток і набуття компетентностей.*

Навчання в аспірантурі демонструє високу додану вартість для кар'єри, проте існують окремі (галузеві) зауваження, які свідчать про існуючий розрив між академічною підготовкою та реальними запитами бізнесу, оцінивши цей показник у 3 бали).

Викладацька майстерність: здобувачі 3-го року навчання відзначають розвиток педагогічних навичок як один із найсильніших компонентів ОНП. *Професійні очікування:* показники в більшості ОНП тримаються на рівні 4-5 балів.

Чи маєте Ви наукові публікації, підготовлені під час навчання в аспірантурі?

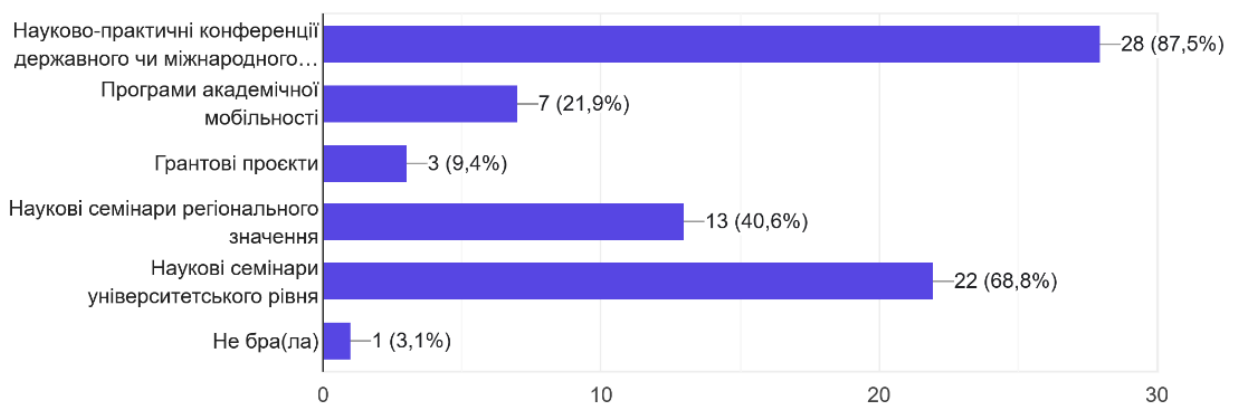
32 відповіді



Отже, освітньо-наукові програми забезпечують достатній дослідницький фундамент, хоча запити на міжнародні грантові проєкти висловлюються як не реалізовані повною мірою.

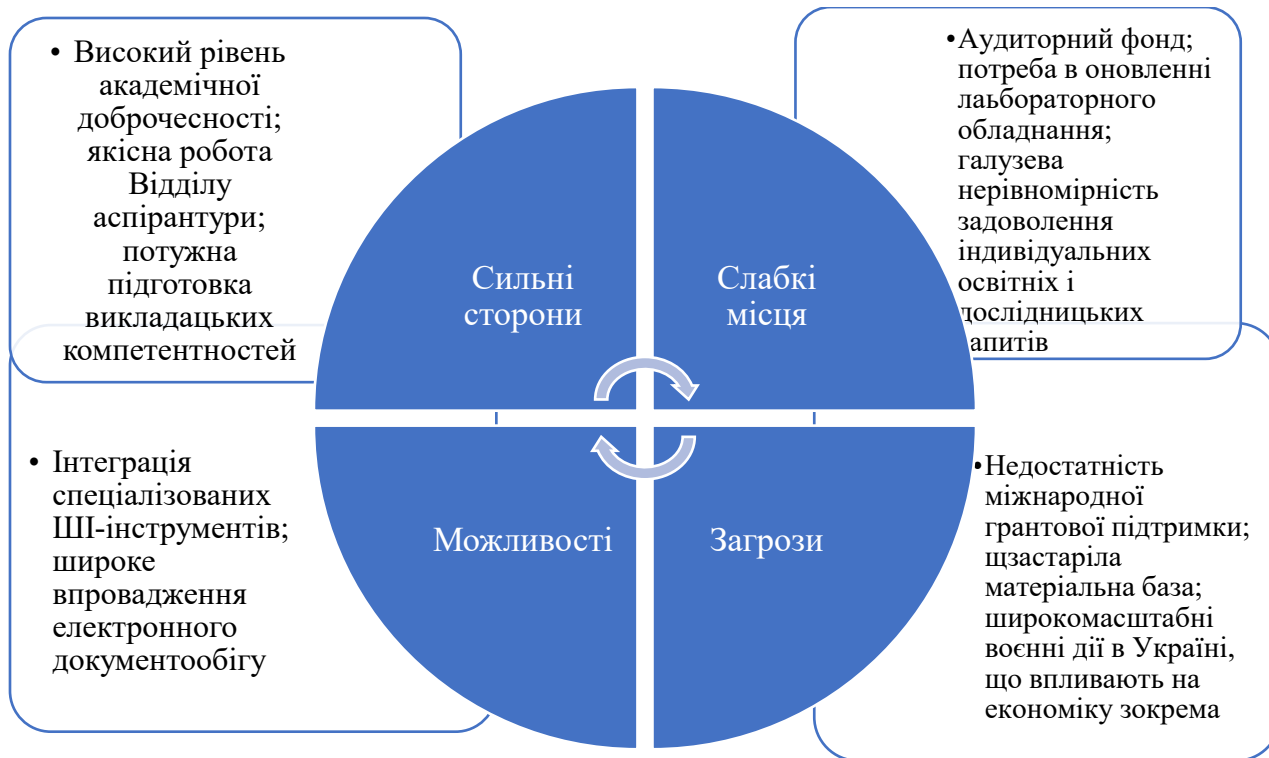
Чи брали Ви участь у таких видах наукової діяльності? (можете зазначити декілька варіантів)

32 відповіді



Загальний рівень задоволеності і лояльності здобувачів (середня оцінка 4,8) свідчить про високу репутаційну стабільність науково-освітньої роботи у БНАУ. Однак на часі реалізації особистісно орієнтованої підготовки PhD варто зосередити увагу на розвитку саме цих показників якості ОНП: практико зорієнтованість, індивідуальна освітня траєкторія.

На основі комплексного аналізу даних онлайн-опитування респондентів сформовано карту стратегічного розвитку ОНП у БНАУ (**SWOT-аналіз**):



Типові пропозиції у відповідях на відкриті запитання:

- Електронний документообіг.
- Супровід публікаційної діяльності.
- Доцільно розширити співпрацю з провідними українськими та міжнародними університетами, науковими установами й роботодавцями, активніше залучати здобувачів до участі у міжнародних дослідницьких проєктах і грантових програмах.
- Варто збільшити кількість практикоорієнтованих занять із сучасних методів досліджень, статистичної обробки даних, використання цифрових технологій та інструментів штучного інтелекту в науковій діяльності.
- Розвивати лабораторну базу.
- Створення єдиної дослідницької лабораторії акредитованої та сертифікованої для проведення наукових досліджень.
- Збільшити дистанційну складову. Практична адаптація освітніх компонентів.
- Покращення умов у навчальних аудиторіях (встановлення кондиціонерів, оновлення меблів, вікон).
- Розвиток та інтеграція ШІ для наукової діяльності.
- Збільшити співпрацю університету з виробничими підприємствами в обраній галузі для проведення прикладних досліджень та впровадження їх результатів.

2 етап. Результати опитування за «Картою аспіранта» на кожній ОНП.

Методологія моніторингу якості освіти базується на використанні інструменту **«Картка аспіранта освітньо-наукової програми»**, розробленого Відділом забезпечення якості освіти БНАУ для отримання систематичного зворотного зв'язку від здобувачів ступеня PhD. Основним завданням цієї методики є оцінка якості реалізації ОНП та виявлення напрямів для її вдосконалення через безпосереднє залучення учасників освітнього процесу.

Ключові аспекти методології:

- Опитування проводиться серед аспірантів усіх років навчання. Його умовою є ідентифікація респондентом конкретної назви освітньо-наукової програми, що дозволяє проаналізувати інформацію у розрізі ОНП.
- Оцінювання може охоплювати окремий семестр, навчальний рік або весь термін навчання, що дає змогу відстежувати динаміку задоволеності аспіранта на різних етапах підготовки. У даному випадку було запропоновано респондентам оцінити весь період навчання за ОНП.

Структура оцінювання (8 тематичних блоків):

- **Зміст ОНП:** чіткість мети програми, її відповідність сучасним науковим тенденціям та логічний зв'язок між компонентами.
- **Освітні компоненти:** актуальність, якість викладання та практична цінність конкретних дисциплін.
- **Індивідуальна траєкторія:** реальність можливості вибору дисциплін і задоволеність їхнім переліком.
- **Науковий супровід:** оцінка роботи наукового керівника, включаючи оперативність зворотного зв'язку, методичну допомогу та підтримку публікаційної активності.
- **Комунікація та роль гаранта:** доступність гаранта ОНП та ефективність інформування про зміни у програмі.
- **Результати та вимоги:** рівень розуміння аспірантами вимог до публікацій, проходження проміжного контролю та підготовки дисертації.
- **Участь у розвитку програми:** залученість до обговорення та перегляду ОНП.
- **Загальна інтегральна оцінка:** визначення загального рівня задоволеності за 10-бальною шкалою та готовності рекомендувати програму іншим.

Інструментарій вимірювання:

Методологія поєднує **кваліметричні методи** (5-ти та 10-бальні шкали оцінювання тверджень) та **якісні методи** (відкриті питання для надання пропозицій). Застосування такої методики на кожній ОНП забезпечує керівництво університету і гарантів освітньо-наукових програм валідною інформацією для прийняття управлінських рішень щодо модернізації освітньо-наукового процесу.

Звіт за результатами аналізу «Карт аспіранта»

Загальна кількість учасників очного етапу анкетування (25-26.06.2026) – 35 осіб, з них за роками навчання та ОНП – у таблиці:

ОНП	Усього, з них:	1-й р.н.	2-й р.н.	3-й р.н.	4-й р.н.
Ветеринарна медицина	7		1	3	3
Менеджмент	6		3	3	
Економіка та міжнародні економічні відносини	7	2	4	1	
Екологія	1		1		
Садово-паркове господарство	2	1	1		
Агрономія	12	1	4	5	2

Кваліметрична оцінка якісних показників ОНП окремо та інтегральна оцінка ОНП респондентами подаються також у таблиці. Усі показники оцінено на високому рівні, однак є окремі думки і зауваження, які потребують обговорення робочою групою ОНП:

Аспекти оцінювання ОНП	Зміст	ОК	Інд. траєкт	Наук супровід	Роль гаранта	Рез-ти та вимоги	Участь	Інтегральна оцінка
Ветеринарна медицина	5	5	5	5	5	5	5	5 (A)
Менеджмент	4,8	4,8	4,2	5	5	5	4,5	4,8 (A)
Економіка та міжнародні економічні відносини	4,7	4,5	4,8	5	5	4,8	4,8	4,8 (A)
Екологія	4,7	4,5	5	5	5	4,8	5	4,9 (A)
Садово-паркове господарство	4,7	5	5	5	4	4,5	4,6	4,7 (A)
Агрономія	4,7	4,6	5	5	5	4,4	4,6	4,8 (A)

Задоволеність якістю реалізації ОНП є в межах 7-10 балів на ОНП «Агрономія», 8-10 балів на ОНП «Економіка та міжнародні економічні відносини», 9-10 на ОНП «Менеджмент», «Садово-паркове господарство», 9 балів на ОНП «Екологія», 10 балів на ОНП «Ветеринарна медицина».

Типові побажання та рекомендації щодо розвитку та вдосконалення ОНП та її компонентів на подальше:

- ✓ У межах варіативної складової додати курси про дрібних тварин, посилити увагу на фахову англійську мову, курси з діагностики а напрямками, клінічну фармакологію, мікробіологічні методи дослідження (ОНП «Ветеринарна медицина»).
- ✓ Додати матеріал про сучасні методи оптимізації у прикладній економіці, практичний менеджмент у сфері інвестицій, використання ІІІ у наукових дослідженнях (ОНП «Менеджмент»).

- ✓ Осучаснити матеріал актуальними питаннями цифровізації галузі, додати консультації щодо заповнення індивідуального плану; ввести ВК щодо сучасних технологій в агросфері, аналізу великих масивів даних та комунікації в кризових умовах (ОНП «Економіка та міжнародні економічні відносини»).
- ✓ Додати освітні компоненти про сталий розвиток та глобальні кліматичні зміни, точного землеробства (ОНП «Агрономія»).
- ✓ Розширити матеріали щодо нормативної бази і сучасних процесів містобудування й урбаністики (ОНП «Садово-паркове господарство»).

Висновки та рекомендації.

Результати моніторингу 2026 року підтверджують високу якість реалізації ОНП у БНАУ та готовність аспірантів рекомендувати університет. Проте для збереження конкурентоспроможності необхідно врахувати точкові критичні зауваження здобувачів.

Рекомендації для гарантів програм:

- ✓ *Цифрова трансформація та ІІІ*: розвивати «електронний документообіг» для PhD-здобувачів та організувати серію практичних тренінгів щодо використання ІІІ та інструментів статистичної обробки даних у науковій діяльності.
- ✓ *Методологічна підтримка*: провести вебінари з академічного письма, сфокусовані на трансформації результатів дослідження у міжнародні публікації вже з першого року навчання.
- ✓ *Посилення міжнародної та грантової активності*: розглянути можливі механізми цільового інформування аспірантів про міжнародні гранти та програми мобільності.
- ✓ *Модернізація дослідницької бази та проведення аудиту матеріального стану аудиторій*.
- ✓ *Співпраця з сектором реальної економіки*: «практична адаптація» наукових досліджень.

Обробка, аналіз та узагальнення – Дем'яненко О.О.